

ת"פ 4139/11/15 - מדינת ישראל נגד אליהו איוש

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 4139-11-15 מדינת ישראל נ' איוש (עציר)

בפני: כבוד השופט הבכיר אמנון כהן

המאשימה	מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי) ע"י ב"כ עו"ד שחר מלול
נגד הנאשם	אליהו איוש ע"י ב"כ עו"ד ארז בר-צבי

הכרעת דין

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של מעשה מגונה לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק).

2. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 20.7.15, בסביבות השעה 07:00, הגיעה ח', קטינה ילידת 2005 (להלן - המתלוננת), לתחנת אוטובוס ברחוב רוממין שבירושלים, במטרה לעלות על הסעה המובילה לבית ספרה שבשכונת תלפיות.

בעודה במקום, חלפה ההסעה על פניה של המתלוננת ולא עצרה. המתלוננת רצה לעבר תחנת האוטובוס הסמוכה בכדי לעלות על ההסעה, אך לא הספיקה להשיגה.

הנאשם, שעמד באותה עת בתחנת האוטובוס ברחוב רוממין, הבחין במתלוננת רצה ורדף אחריה עד לתחנה הסמוכה. בהגיעו לתחנה אחז בידה של המתלוננת בכוח ושאל אותה מדוע היא רצה. המתלוננת השיבה, תוך שהיא מנסה להשתחרר מאחיזתו, כי היא לא הספיקה לעלות על ההסעה לבית הספר. הנאשם אחז בכוח את המתלוננת והעלה אותה לאוטובוס ציבורי שעצר בתחנה. הוא הצמיד את המתלוננת למעקה של אחד הכיסאות, תוך שהוא מתווכח עם נהג האוטובוס בנוגע לתשלום.

במהלך הנסיעה, איים הנאשם על המתלוננת שיפגע בה אם תספר להוריה על המתרחש.

כאשר הגיע האוטובוס סמוך לגבעת המטוס בירושלים, אחז הנאשם בכוח בידה של המתלוננת והוריד אותה מהדלת האחורית של האוטובוס. הנאשם הוביל את המתלוננת כשהוא אוחז בידה, לשביל עפר שבצד הכביש, ואמר למתלוננת: "אני אביא לך אפרוחים ותמחצי אותם חזק". המתלוננת השיבה לנאשם שאינה רוצה וניסתה להשתחרר מאחיזתו, אך ללא הצלחה.

הנאשם הוביל את המתלוננת במעלה שביל העפר, פתח את כפתור מכנסיו וביקש מהמתלוננת לגעת באיבר מינו ולמחוץ אותו. בתגובה, אמרה המתלוננת לנאשם "אימא לא מרשה וזה לא צנוע".

הנאשם חדל ממעשיו עקב הגעת עובר אורח למקום, אשר הבחין בנאשם ובמתלוננת וניגש לברר את פשר המתרחש.

נטען, כי במעשיו אלה, ביצע הנאשם מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה שש עשרה שנים, שלא בהסכמתה החופשית ותוך שימוש בכוח ובאיומים.

3. מחמת גילה הצעיר של המתלוננת, שהייתה כבת עשר בעת האירוע, נגבתה עדותה ביום 13.8.15 עלידי חוקרת ילדים, זאת בהתאם להוראות החוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), תשט"ו-1955. תמלול החקירה ותיעוד חזותי שלה הוגשו בהסכמה במהלך עדותה של חוקרת הילדים (במוצגים ת/3 ו-ת/4).

4. בתשובתו לאישום ביום 29.11.15, אישר הנאשם, כי המתלוננת פספסה את ההסעה לבית הספר, אך העלה את הטענה, כי הוא ניסה לסייע לה ועלה עמה לאוטובוס המוביל לבית ספרה. בהמשך לכך, כפר הנאשם בטענה, כי אחז בחוזקה בידה של המתלוננת בתחנת האוטובוס ובמהלך העלייה לאוטובוס, וכי איים עליה בזמן הנסיעה. הנאשם הודה, כי אחז בידה של המתלוננת בעת הירידה מהאוטובוס, אך טען, כי לא עשה כן בכוח, בהוסיפו, כי התחנה בגבעת המטוס היא התחנה הקרובה לבית ספרה של המתלוננת. בנוסף, כפר הנאשם באמירות ובמעשים שיוחסו לו לאחר הירידה מהאוטובוס, וטען, כי הוא חיפש יחד עם המתלוננת את בית הספר. לדבריו, הוא שמח שהגיע למקום עובר האורח, אותו הוא מכיר, שכן הוא (הנאשם) טעה בדרכו (בע' 2 ש' 23-24).

5. ביום 10.12.15 נשמעה עדותה של המתלוננת כעדות מוקדמת לפי סעיף 117א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. העדות התאפשרה בעקבות רשות שנתנה חוקרת הילדים, לפיה יהא ניתן לגבות את העדות תוך חודשיים מיום 29.10.15, ובתנאי שהנאשם לא ינכח באולם בית המשפט, ובית המשפט ובעלי הדין לא ילבשו בגדי משפט. בהתאם, במהלך שמיעת העדות ישבו הצדדים והשופט סביב שולחן באולם ללא גלימות והנאשם צפה בדיון באמצעות טלוויזיה במעגל סגור, כשלידו טלפון עמו יוכל לשוחח עם בא כוחו במהלך העדות (יצוין, כי המתלוננת נחקרה בחקירה נגדית ע"י ב"כ הנאשם).

6. לאחר עדותה המוקדמת של המתלוננת, ביקש הנאשם לתקן את תשובתו לאישום. הנאשם הודה בכך שהוא סטה מהדרך לקייטנה לשביל עפר, אך טען, כי עשה כן על מנת להטיל את מימיו. לדבריו, הוא לקח עמו את המתלוננת כדי שלא תישאר לבדה ובזמן שהטיל את מימיו, הסתובב כדי שהמתלוננת לא תראה אותו. בנוסף, העלה בא כוחו את

הטענה, כי הנאשם "הוא לא בן אדם סטנדרטי" (בע' 20 ש' 22).

7. בהמשך לטענה זו, ביום 24.12.15 נעתרתי לבקשת ב"כ הנאשם לשלוח את הנאשם לוועדת אבחון לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), תשכ"ט-1969 (הבקשה הוגשה ביום 22.12.15, לאחר העדות המוקדמת). חוות הדעת הוגשה ביום 13.4.16, ובתמצית, נכתב בה, כי הנאשם "מתפקד ברמה שאינה פיגור שכלי - גבולי בתפקודו" וכי דרגת הליקוי בכושרו השכלי של הנאשם אינה ברמה הפוטרת אותו מאחריות פלילית למעשיו והוא כשיר לעמוד לדין.

דין

8. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, שמעתי את העדויות השונות ועיינתי בראיות שהוצגו בפניי, אני מוצא את הנאשם אשם במיוחס לו. אפרט.

9. במוקד התשתית הראייתית שהניחה המאשימה לביסוס הנטען בכתב האישום, עומדת **עדותה של המתלוננת**, אשר כאמור, העידה בבית המשפט ביום 10.12.15, בהיתר מאת חוקרת הילדים.

10. המתלוננת מסרה בעדותה, כי היא החמיצה את ההסעה לקייטנה ולכן הלכה לתחנה הבאה: **"לא באתי כמה ימים אז ההסעה ברח לי. המלווה אמר שאם אני מפספסת את ההסעה ללכת לתחנה הבאה ושם יעצרו לי"** (בע' 5 ש' 1-2). ואולם, **"ההסעה שוב ברח לי, ואז האיש בא מאחורי, תפס אותי ולקח אותי לאוטובוס ואמר לי שייקח אותי לבית צפאפא"** (בש' 1-3). המתלוננת המשיכה ומסרה, כי הנאשם העלה אותה בכוח לאוטובוס והחל לריב עם הנהג, משום שלא היה בידו כסף לשלם, ולדברי המתלוננת, **"הנהג לא ידע מה להגיד, הוא פחד ממנו"** (בש' 4). במהלך הנסיעה, אמר לה הנאשם לא לומר לאימא שלה דבר, ולאחר שירדו מהאוטובוס, **"הוא אמר לי שיש לו אפרוחים להביא לי שאני אמתץ אותם, ושאיני אעזור לו. לא הבנתי מה הוא רוצה ממני"** (בש' 5-6). הנאשם לקח אותה ל**"שביל חול והוא לקח אותי לקוצים והתחיל להוריד את המכנסיים"**, והמתלוננת, בתגובה, אמרה לו, **"שאימא שלי לא מרשה, שזה לא צנוע"** (בש' 7-8). אז, אדם בשם יוסי אוחיון, שהוא בעלה של חברה של אימא של המתלוננת וגם חבר של הנאשם, הגיע למקום, ו**"אמר לו [לנאשם] בוא תעלה לאוטו שלי ושלא יתעסק איתי. הוא לקח אותי לבית ספר"** (בש' 8-9).

11. לשאלת ב"כ המאשימה, מסרה המתלוננת, כי בזמן שהלכה לתחנה הבאה: **"ראיתי אותו מאחוריי, כשהתחלתי ללכת הוא עקב אחרי"** (בע' 5 ש' 26). המתלוננת הוסיפה, כי היא הכירה את הנאשם וכי **"מלא ילדים בשכונה מכירים אותו"** (בש' 32). לבקשת ב"כ המאשימה, הדגימה המתלוננת כיצד תפס אותה הנאשם (הדגימה שתפס אותה ביד ימין), תוך שהיא מציינת, **"ופחדתי, כאב לי שהוא עשה את זה"** (בע' 6 ש' 2). לשאלה, כיצד הגיבו הסובבים אותה למראה הנאשם תופס אותה בחוזקה, השיבה המתלוננת: **"כל האנשים עלו לאוטובוס ואז הוא תפס אותי בכוח. פחדתי כי לא היה אף אחד ואף אחד לא ראה"** (בש' 6-7). לדבריה, גם בתוך האוטובוס, **"היו אנשים מאחורה והם לא שמו לב אני הייתי ליד הדלת השנייה, אחרי הדלת של הנהג. הוא אמר לי לעמוד בצד שאנשים לא יראו"** (בש' 14-15). ולשאלה, מדוע לא קראה לעזרה, השיבה המתלוננת: **"פחדתי הוא איים עליי ... אם אני אצעק לא יהיה טוב"** (בש' 19).

12. בהמשך עדותה, פירטה המתלוננת את שהתרחש לאחר הירידה מהאוטובוס: **"הוא הוריד אותי איפה שהדלק ואז יש שם כביש ישר וירידה לגבעת המטוס. יש מן חול והוא לקח אותי לשם. אמר שיש אפרוחים ושאני אמחץ אותם. הוא התחיל להוריד את המכנסיים ובגלל שהוא ראה את בעלה של חברה של אימא שלי, הוא הפסיק"** (בע' 6 ש' 21-23). המתלוננת העריכה, כי משך ההליכה מתחנת האוטובוס ועד לשביל בו החל להוריד את מכנסיו, עמד על שש דקות, בהוסיפה, כי הנאשם לקח אותה לשם בכוח (בש' 28-32). לדבריה, מדובר במקום שהוא רחוק מבית ספרה (בע' 7 ש' 2), ובהגיעם לשביל, אמר לה הנאשם **"בואי נעלה למעלה שאנשים לא יראו אותי. לקח אותי איפה שיש עצים וקוצים"** (בש' 4-5). שם, החל להוריד את מכנסיו **"כדי להראות לי שאני אמחץ לו את זה. הוא לא הספיק להוריד את המכנסיים. הוא פתח ואז סגר"** (בש' 13-14). לדבריה, הנאשם חדל מהמעשה לאחר שראה את יוסי, אשר אמר לנאשם **"שלא יתעסק איתי שהוא מכיר אותו"** (בש' 18). בעניין זה, הוסיפה, כי הנאשם **"שיקר על יוסי כשהוא אמר שבכיתי בגלל שפספסתי את ההסעה, וזה היה בגלל שהוא תפס אותי מאחורה"** (בש' 26-27). המתלוננת חזרה על דבריה, כי הנאשם לקח אותה לשביל בכוח וכי **"שם בחול הוא אמר לי שהוא ייתן לי אפרוחים ושאמחץ אותם. אני אמרתי לו שאני לא רוצה לעשות את זה. הוא אמר לי שהוא ייתן לי ואני אעשה את זה. בעליה של החול הוא בא להוריד את המכנסיים ואמרתי לו שזה לא צנוע. ואז הוא ראה את יוסי הוא אמר לי את צודקת 100 אחוז"** (בע' 8 ש' 10-13). המתלוננת השיבה בחיוב לשאלה האם הנאשם ביקש לגעת לו בגוף, והצביעה על אזור החלציים כמקום בו אמר לה הנאשם לגעת (בש' 22).

13. מצאתי את עדותה של המתלוננת כאמינה ביותר, מרשימה ומשכנעת. גרסתה הייתה קוהרנטית ועקבית, והמתלוננת ציירה תמונה ברורה באשר לפרטי האירוע במוקד כתב האישום. היא מסרה לגביו תיאור מפורט, בו שובצו אמירות ספונטניות רבות על האופן בו קרו הדברים ועל הנסיבות שקדמו לאירוע, כמו גם על הדינמיקה שהייתה בינה לבין הנאשם. בנוסף, לוו דבריה של המתלוננת בתיאורים הנוגעים לתחושותיה בזמן אמת, וכך, לדוגמה, כאשר הדגימה כיצד תפס אותה הנאשם ביד, הוסיפה מיוזמתה, **"ופחדתי, כאב לי שהוא עשה את זה"** (בע' 6 ש' 2). סבורני, כי אמירות מסוג זה הינן אמירות, שקשה שייאמרו אלא על ידי מי שחוזה את האירועים בעצמו, וראו במיוחד את דבריה האוטנטיים של המתלוננת כאשר תארה את בקשת הנאשם **"שיש לו אפרוחים להביא לי שאני אמחץ אותם"**, כי **"לא הבנתי מה הוא רוצה ממני"** (בע' 5 ש' 5-6).

14. מעבר לכך, ניכר היה, שהמתלוננת לא הפריזה בדבריה ולא ניסתה להחמיר את מעשה הנאשם כלפיה. כך, לדוגמה, אישרה בחקירתה הנגדית, כי היא אמרה לנאשם באיזה תחנה לרדת מהאוטובוס, לאחר שהנאשם **"שאל אותי איפה אני רוצה לרדת"**, בהוסיפה בספונטניות, **"לא ידעתי מה הוא רצה ממני"**. המתלוננת גם מסרה, כי לאחר שירדו מהאוטובוס, **"הוא שאל אותי לאן אני צריכה ללכת"** והמתלוננת הסבירה לנאשם כיצד מגיעים לבית הספר. כן הוסיפה, כי השניים החלו ללכת לכיוון וכבר היו קרובים להגיע **"אבל אז הוא לקח אותי לשביל"** (בע' 9 ש' 5-13). בהמשך ישיר לכך, ניתן לראות, כי גם בהתייחסה ל"לב האירוע", המתלוננת לא הפריזה בדבריה, וחזרה על כך, שהנאשם **"לא הספיק להוריד את המכנסיים. הוא פתח ואז סגר"** (בע' 7 ש' 13-14). סבורני, כי גרסתה המאוזנת של המתלוננת, והעובדה שלא העצימה את תיאוריה יתר על המידה, מצביעה על אותנטיות ואמיתות גרסתה וכי המתלוננת לא ביקשה לטפול על הנאשם מעשים שלא ביצע. היא תומכת ברושם העולה, כי המתלוננת תיארה אך את אשר אירע, ולא יותר, וכפי שידון גם בהמשך, מאיינת את האפשרות שהמתלוננת בדתה את סיפור המעשה.

15. תמך להתרשמותי בדבר מהימנות גרסתה של המתלוננת בבית המשפט, אני מוצא גם בדברים שמסרה

בחקירתה בפני חוקרת הילדים ביום 13.8.15, אשר תאמו את הדברים שמסרה בעדותה (ביום 10.12.15). כזכור, במקרה דנן, הוגש גם תיעוד חזותי של חקירתה של המתלוננת (במוצג ת/4), כך שמלבד עיון בעדות הכתובה, ניתן היה להתרשם גם מכל אותם גורמים שאינם שייכים ישירות לעולם התוכן: שפת הגוף של המתלוננת, צורת הדיבור והתנהגותה הכללית.

16. הצפייה בחקירה מבססת את המסקנה בדבר אמינותה של המתלוננת. המתלוננת תארה את מהלך האירוע, על כל חלקיו, בעדות פתוחה ומבלי שנשאלה שאלות ספציפיות. חרף גילה הצעיר, סיפורה את שאירע היה סיפור שלם ומפורט, והמתלוננת חזרה עליו בעקביות מספר פעמים: כיצד "ברחה" לה ההסעה; כיצד הלכה לתחנה הבאה והבחינה שהנאשם הלך בעקבותיה; כיצד פרצה בבכי בתחנה השנייה לאחר שגם שם החמיצה את ההסעה; כיצד שאל אותה הנאשם מה קרה והמתלוננת השיבה לו שפספסה את ההסעה, ואז אחז בפרק כף היד שלה והעלה אותה בכוח לאוטובוס; כיצד התווכח הנאשם עם נהג האוטובוס על התשלום ואיים על המתלוננת במהלך הנסיעה; כיצד הוריד אותה הנאשם מהאוטובוס ולקח אותה בכוח לכיוון בית הספר; כיצד סטה מהדרך ולקח אותה לעלייה, ואמר לה שיביא לה "אפרוחים" ושתמחץ אותם "חזק" עם היד; וכיצד "בא להוריד" את מכנסיו אך לא הספיק, שכן המתלוננת אמרה לו "שזה לא צנוע" ויוסי בדיוק עבר במקום.

17. בדומה לעדותה, גם הדברים שמסרה המתלוננת בחקירתה בפני חוקרת הילדים היו עשירים בפרטים, וכך, לדוגמה, לאחר שמסרה, כי הנאשם "**תפס אותי חזק**" בתחנה השנייה, הוסיפה המתלוננת מיוזמתה, כי בזמן שהנאשם עשה זאת "**לא היו אנשים בתחנה ... כי כולם עלו כבר להסעה ... זה בדיוק שהם עלו לאוטובוס והוא היה מאחוריי, הוא תפס אותי**" (במוצג ת/3, בע' 12 ש' 31-34). בנוסף, המתלוננת הרבתה לתאר את הדינמיקה בינה לבין הנאשם ותיאורה היה רווי בתיאורים ספונטניים של מחשבותיה ותחושותיה בזמן אמת. כך, תארה, כי כשלקח אותה הנאשם לעלייה, "**פחדתי ממנו**" (בע' 10 ש' 10) וכי "**הוא הכניס אותי לקוצים ואמרתי לו זה כואב לי ... ואז הוא אמר לי לא נורא, נעבור למקום אחר. אז הוא עלה עוד קצת ... ואז שם הוא בא להוריד את המכנסיים**" (בע' 16 ש' 28-34). המתלוננת הוסיפה, כי למראה הנאשם "**בא להוריד**" את מכנסיו, "**אמרתי לו אימא שלי לא מרשה לי, זה לא צנוע**" (בע' 10 ש' 14 וראו גם בע' 11 ש' 17), בצינה, כי "**בגלל שהוא ראה אותי**" (הנאשם את יוסי), חדל הנאשם מהמעשה ואמר לה: "**את צודקת מאה אחוז**" (בע' 10 ש' 18-20 ובע' 11 ש' 24-6). יתר על כן, גם בחקירתה בפני חוקרת הילדים, ניכר היה רצונה של המתלוננת לדייק ככל הניתן ולספר אך את שאירע, ולא יותר. כך, השיבה בשלילה לשאלה האם הנאשם נגע בה חוץ מכך שתפס אותה ביד (בע' 1 ש' 20 להשלמת החקירה) ולגבי מוקד האירוע, חזרה ומסרה, כי הנאשם לא הספיק להוריד את מכנסיו.

18. אני מוצא, כי העובדה, שעדותה בבית המשפט תאמה את הדברים שמסרה בפני חוקרת הילדים והמתלוננת חזרה על אותו תיאור עקבי, ספונטאני ועשיר בפרטים, מחזקת את הרושם, כי המתלוננת מסרה את אשר חוותה ולא בדתה דברים מדמיונה. אם היה מדובר בדמיון, ספק האם הייתה מצליחה לשמור על אותה גרסה, וזאת במיוחד בשים לב לגילה הצעיר של המתלוננת (בת 10 שנים) ולעובדה, שהעדויות נגבו בהפרש של כארבעה חודשים האחת מהשנייה, מצב דברים שיש בו להגדיל את ההסתברות להופעתן של סתירות ואי דיוקים (המתלוננת נחקרה בפני חוקרת ילדים ביום 13.8.15 והעידה בבית המשפט ביום 10.12.15). בולט במיוחד היה תיאור העקבי בנוגע ללב האירוע - כי הנאשם החל לפתוח את מכנסיו אך לא הספיק לעשות כן - עליו חזרה המתלוננת בדבקנות הן בחקירתה בפני חוקרת הילדים והן בעדותה בבית המשפט. כך, פירטה בפני חוקרת הילדים, כי לאחר שהנאשם פתח את כפתור מכנסיו הוא "**בא**

לפתוח את הריץ' רץ' ... ואז הוא לא הספיק (במוצג ת/3, בע' 18 ש' 8-14). גם בחקירתה הנגדית, כאשר טען בפניה ב"כ הנאשם, כי היא מסרה בפני חוקרת הילדים, שהנאשם בא לפתוח את הכפתור (ולא ריץ' רץ'), הבהירה המתלוננת: **"גם כפתור וגם ריץ' רץ"** (בע' 17 ש' 3-5).

כאן המקום לציין, כי למרות גילה הצעיר, עמדה המתלוננת איתנה במבחן החקירה הנגדית, ותשובותיה העקביות והברורות לשאלות שנשאלה ע"י ב"כ הנאשם, מחזקות גם הן את אמינותה.

19. ב"כ הנאשם העלה את הטענה, כי דבריה של המתלוננת לפיהם היא זו שהחליטה באיזה תחנה לרדת והדריכה את הנאשם לאן הולכים, אינם עולים בקנה אחד עם הטענה, שהנאשם איים על המתלוננת באוטובוס והובילה בכוח. לשיטתו, יש באמור לתמוך בגרסתו של הנאשם לפיה הוא אך ביקש לסייע למתלוננת להגיע לבית ספרה: **"אם הנאשם היה מתכנן בוודאי שהיה לא הייתה מחליטה באיזה תחנה לרדת ובוודאי שהאירוע לא היה מתרחש קרוב לקייטנה שלה"** (בע' 153 ש' 20-21 לפרוטוקול מיום 19.9.16). ברם, למרבה הצער, לא אחת נעשים מעשים מגונים תוך מסווה של רצון לסייע לקורבן, לא כל שכן כשמדובר בקטינים, אז מתאפיינים המעשים בניצול פערי הכוחות האינהרנטיים בין קטין לבגיר ובניצול תמימותו הטבעית של הקטין. לפיכך, אין בעובדה, שהנאשם שאל את המתלוננת באיזה תחנה לרדת והלך עמה לכיוון בית הספר, כדי לשלול את תכניתו העבריינית ואת דבריה של המתלוננת, כי **"הוא לקח אותי בכוח עד איפה שאמרתי"** (בע' 6 ש' 28). אפשר, שהדבר נעשה על מנת לרכוש את אמונה עד אשר יגיעו למקום בו יוכל להוציא את זממו אל הפועל (במקרה דנן, שביל העפר המבודד), ואפנה לדבריה של המתלוננת בדבר הבלבול שחשה במהלך הנסיעה באוטובוס: **"לא ידעתי מה הוא רצה ממני. הוא שאל אותי איפה אני רוצה לרדת"** (בע' 9 ש' 5 לחקירתה הנגדית).

מכל מקום, גם אם הייתה מתקבלת טענתו של הנאשם לפיה בתחילה התכוון אך לקחת את המתלוננת לבית הספר, הרי שלאחר מכן, גמלה בליבו ההחלטה לבצע בה מעשה מגונה.

20. אינדיקציה נוספת לחולשת גרסתה של המתלוננת, מצא ב"כ הנאשם בעובדה, שאין בנמצא כל ראיה של אדם אשר ראה את המתרחש, כגון נהג האוטובוס, האנשים שעמדו בתחנה או הנוסעים באוטובוס: **"סביר להניח שבבוקר הומה, שתחנות האוטובוס הומות, שהאנשים יוצאים לעבודתם, מישהו יבחין באירוע כל כך חריג של חטיפת ילדה. בנוסף סביר היה שנהג האוטובוס או מישהו מהנוסעים יבחין באירוע החריג הזה"** (בע' 152 ש' 22-25 לפרוטוקול מיום 19.9.16). ברם, בעניין זה, ישנם דבריה המשכנעים והאותנטיים של המתלוננת, כאשר נשאלה ע"י ב"כ המאשימה כיצד הגיבו הסובבים אותה למראה הנאשם אוחז בה בחוזקה, והשיבה: **"כל האנשים עלו לאוטובוס ואז הוא תפס אותי בכוח. פחדתי כי לא היה אף אחד ואף אחד לא ראה"** (בע' 6 ש' 6-7). לדבריה, גם בתוך האוטובוס, **"היו אנשים מאחורה והם לא שמו לב אני הייתי ליד הדלת השנייה, אחרי הדלת של הנהג. הוא אמר לי לעמוד בצד שאנשים לא יראו"** (בש' 14-15). ניתן לראות, כי דברים אלה נשמעו מפיה גם בחקירתה בפני חוקרת הילדים, שם תארה, כי הנאשם תפס אותה בחוזקה בתחנת האוטובוס ולאחר מכן הוסיפה מיוזמתה, **"לא היו אנשים בתחנה ... כי כולם עלו כבר להסעה ... זה בדיוק שהם עלו לאוטובוס והוא היה מאחורי, הוא תפס אותי"** (במוצג ת/3, בע' 12 ש' 31-34).

21. בהמשך לכך, לא מצאתי ממש בטענת ב"כ הנאשם לפיה אין זה סביר שהמתלוננת לא ניסתה לברוח או להזעיק את עזרתם של נוסעי האוטובוס. בית המשפט העליון עמד לא אחת על כך, שאין מקום להפעלת אמות מידה של "סבירות" על התנהגות קורבנות עבירה בעת מצוקתם, וגם התנהגות אשר עלולה להיראות תמוהה לצופה מן הצד, איננה ראייה לכך שהמעשה לא בוצע. יפים הם לעניין זה דבריה של כבוד השופטת מ' נאור (כתוארה אז) בע"פ 2606/04 **בנבידה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 26.4.06), שם קבעה: **"אין לשפוט בכלים של סבירות ורציונאליות את התנהגותו של אדם, השרוי במצוקה ופחד; לעיתים אוחז בו השיתוק ולעיתים חששו שיבולע לו עוד יותר אם יביע התנגדות מביא אותו לאי החצנת אי הסכמתו כליל"** (שם, בפסקה 27). ברי, כי הדברים מקבלים משנה תוקף במקרה דנן, בו עסקינן בקטינה רכה בשנים (ילדה בת 10) ובשים לב להפרש הגילאים בינה לבין הנאשם ולפערי הכוחות ביניהם. ואכן, ניתן היה להתרשם מחוסר האונים והפחד הרב שאחזו במתלוננת במהלך הנסיעה באוטובוס. כך, תארה בחקירתה בפני חוקרת הילדים, כי היא ניסתה להשתחרר מאחיזתו של הנאשם בתחנת האוטובוס, אך **"לא הצלחתי כי הוא תפס אותי חזק, בכוח"** (במוצג ת/3, בע' 13 ש' 18), ולשאלה, מה **"היה איתך"** בזמן שהנאשם אמר לה שהוא יעלה אותה לאוטובוס, הגיבה, **"פחדתי ... כי הוא איים עליי ... הוא התחיל להגיד לי אוי ואבוי אם תגידי לאימא שלך, תיזהרי ממני"** (בע' 14 ש' 13-5). המתלוננת ציינה, כי היא לא אמרה דבר בזמן הנסיעה באוטובוס, בהוסיפה, **"רציתי לצעוק הצילו, אבל פחדתי ... בגלל שהוא כל פעם מאיים עליי ולא נותן לי לזוז ... הוא אמר לי תעמדי כאן ואת לא זזה מכאן"** (במוצג ת/3, בע' 15 ש' 14-19). גם בעדותה, חזרה המתלוננת על כך, שהיא לא קראה לעזרה משום ש**"פחדתי הוא איים עליי ... אם אני אצעק לא יהיה טוב"** (בע' 6 ש' 17-19).

22. שוכנעתי, כי הפחד שאחז במתלוננת שיתק אותה ומנע ממנה להזעיק עזרה, וכי יש בו גם לספק הסבר לתהייה שהעלה ב"כ הנאשם, הכיצד נותרה המתלוננת במקומה ולא עשתה דבר כאשר הנאשם **"שם אותי ליד המעקה ואז הוא התחיל לריב עם הנהג"** (במוצג ת/3, בע' 15 ש' 7). בהקשר זה, ישנן ג דבריה של המתלוננת, כי כאשר הנאשם התווכח עם הנהג **"הנהג לא ידע מה להגיד, הוא פחד ממני"** (בע' 5 ש' 4), המעידים עד כמה חששה מהנאשם וחשה חסרת אונים, ומסבירים גם הם מדוע הגיבה באלם, שיתוק וקיפאון לסיטואציה בה הייתה נתונה.

לפיכך, אין בהתנהגותה של המתלוננת במהלך הנסיעה באוטובוס כדי להפחית כהוא זה ממידת מהימנותה.

23. כאן המקום לציין, כי לא נעלמו ממני דבריה של המתלוננת בפני חוקרת הילדים, כי הנוסעים באוטובוס **"כולם הסתכלו עליי"** (במוצג ת/3, בע' 15 ש' 21), לעומת דבריה בבית המשפט, כי **"היו אנשים מאחורה והם לא שמו לב אני הייתי ליד הדלת השנייה, אחרי הדלת של הנהג. הוא אמר לי לעמוד בצד שאנשים לא יראו"** (בע' 6 ש' 14-15). בנוסף, ער אני לדבריה בחקירתה הנגדית, שם מסרה המתלוננת, כי היא ניסתה לרדת מהאוטובוס אך לא עשתה כן משום שהדלת הייתה סגורה, ואף השיבה בחיוב לשאלה, האם היא רצה לדלת (בע' 18 ש' 22-25). ואולם, נחה דעתי, כי מדובר באי דיוקים הנובעים מבלבול של המתלוננת ומהקושי שבשחזור האירוע הטראומתי שחוותה, שאין בהם לפגום במהימנות גרסתה. כפי שנקבע לא אחת, ייתכנו סתירות ואי התאמות ה**"נובעות מעומס נפשי הרובץ על קטינה המעידה במשפט ביחס לעבירות מין, שהיה עשוי להביאה לעיתים לידי בלבול, אי דיוק ואף לחוסר עקביות"** (ע"פ 7082/09 **פלוני נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 10.3.11, בפסקה 5), ונראה, כי כך הם דבריה של המתלוננת בכל הנוגע לאותה נסיעה באוטובוס.

24. והוא הדין אשר לדבריה של המתלוננת, כי יוסי אמר לנאשם **"שלא יתעסק איתי שהוא מכיר אותי"** (בע' 7 ש' 18), זאת כאשר יוסי הכחיש שאמר דברים אלה לנאשם, וטען, כי לא עלה בדעתו שקרה משהו לא תקין (בע' 90 ש' 10). סבורני, כי מדובר בטרמינולוגיה גרידא של המתלוננת לכך שיוסי אמר לנאשם שהוא (יוסי) ייקח את המתלוננת לבית הספר. ואכן, ניתן לראות, כי המתלוננת כלל לא טענה שיוסי התעמת עם הנאשם, ומיד לאחר דבריה שיוסי אמר לנאשם **"שלא יתעסק איתי"**, מסרה המתלוננת, **"ואז הוא [יוסי] הוריד אותי בבית ספר שלי"**, בהוסיפה, כי הנאשם **"שיקר על יוסי כשהוא אמר שבכיתי בגלל שפספסתי את ההסעה"** (בע' 7 ש' 26). רושם זה עולה בבירור מחקירתה של המתלוננת בפני חוקרת הילדים, שם מסרה, כי הנאשם שיקר ליוסי שהמתלוננת בכתה משום שפספסה את ההסעה **"ואז הוא [יוסי] אמר לו [לנאשם] אל תתעסק איתה כי אני מכיר אותה ... ואז הוא [יוסי] לקח אותי"** לבית הספר (במוצג ת/3, בע' 20 ש' 18-22).

25. טענה מרכזית שנשמעה מפי ב"כ הנאשם הייתה, שהמתלוננת בדתה את האירוע, משום שחששה מתגובתה של האם כאשר יתגלה לה, שהמתלוננת הלכה עם אדם זר: **"זאת האגדה שטווחה המתלוננת כנגד הנאשם. כחוכמה בדיעבד, כניסיון להסביר לאימה מדוע היא הלכה עם אדם זר. ובשביל שאימה לא תכעס עליה"** (בע' 156 ש' 13-14 לפרוטוקול מיום 19.9.16). בעניין זה, הפנה ב"כ הנאשם לדבריה של המתלוננת בחקירתה הנגדית, כי פחדה שאימה תכעס עליה וכי כשהגיעה לבית, האם **"כעסה עליי ושאלה למה הלכתי איתו"** (בע' 12 ש' 19-26). כן הפנה לדבריה של המתלוננת, כי פחדה גם לספר ליוסי את שהתרחש, משום ש**"פחדתי שהוא יגיד לאימא"** ושהאם תכעס עליה שהלכה עם אדם זר (בע' 15 ש' 7-14). האם עצמה העידה, כי מרגע שקיבלה את ההודעה היא הייתה בהיסטריה והייתה בטוחה שבתה נאנסה (בע' 43 ש' 5), וכי כשהמתלוננת נכנסה לבית, **"ישבתי לדבר איתה למרות שאני בסערת רגשות והבן זוג שלי אמר לי את לא במצב של לדבר איתה בכלל"** (בע' 30 ש' 17-18). דברים דומים נשמעו מפי בן הזוג של המתלוננת: **"כשח' נכנסה היא הייתה עומדת כמו שאמרתי, מבוהלת כמו קיר הייתה, עוד לא ראיתי את העיניים שלה מפה ואז אימא שלה אמרה לה ח' מה עשוי? התקרבה לכיוון ח', באתי אחרי מ' [האימא] שלא חס ושלום תצעק עליה או משהו כי אני מרגיע אותה, אני רואה את ח' מלא דמעות העיניים שלה. אמרה לה מי זה הבן אדם הזה? ישר ח' אמרה זה האיש האדום לקח אותי בכוח ולא ברצון שלי והוריד אותי בצומת, התחילה לספר את הסיפור הזה"** (בע' 83 ש' 20-25).

26. ב"כ הנאשם הוסיף וטען, כי העובדה, שהנאשם מצטייר בעיני המתלוננת כ**"מפלצת השכונתית"**, **"מטה אף היא את הכף לרצון או לנוחות של המתלוננת להעליל על הנאשם"** (בע' 156 ש' 6-7 לפרוטוקול מיום 19.9.16). בעניין זה, הפנה לתיאורה של המתלוננת את מראהו של הנאשם, אשר מכונה על ידה בשם **"האיש האדום"**: **"כל הגוף שלו אדום. הוא כל הזמן ככה ... גם כולם אומרים שהוא ערבי ... הוא לא מסתובב עם כיפה, לא כלום והוא גם מדבר כמו ערבי .. אין לו קול כזה רגיל, יש לו קול מוזר. ויש לפעמים קטעים שהוא עושה את זה בכוונה. כאילו בשביל להפחיד ילדים"** (בע' 2 ש' 30 עד ע' 3 ש' 20 להשלמת החקירה). בנוסף, הפנה לדבריה של המתלוננת, כי הנאשם **"תמיד אחרי ילדים רודף, האיש הזה"** (במוצג ת/3, בע' 13 ש' 17) וכי הנאשם **"תמיד מחפש אותי"** ליד בית הכנסת **"ואני מפחדת ללכת לשם, רק בגללו"** (בע' 14 ש' 5-17). המתלוננת אף מסרה, כי הנאשם **"הוא תמיד גם חוטף ילדים. הוא עוקב אחרי הילדים בשביל לחטוף אותם ... הוא סתם עושה כאילו הוא עולה לאוטובוסים, אבל הוא כאילו כל פעם עובר מתחנה לתחנה, מחפש ילדים בשביל לקחת אותם ... וכמעט כל הילדים מפחדים ממנו ובורחים ממנו כי הוא תמיד רודף אחריהם"** (בע' 22 ש' 2-9). כן סיפרה על מקרה בו אח שלה הלך לאיבוד כאשר הם ברחו מהנאשם, וכאשר נשאלה כיצד היא יודעת שהנאשם תמיד עוקב אחרי ילדים, השיבה:

"כי כולם מספרים לי ... כל השכונה כמעט מכירה אותו" (בע' 22 ש' 16-31). דברים דומים נשמעו על ידי המתלוננת בחקירתה הנגדית בבית המשפט, גם שם מסרה, כי הנאשם "תמיד הולך אחרי ילדים" (בע' 10 ש' 16) וחזרה על סיפורה אודות המקרה בו אחיה הקטן פחד מהנאשם שהלך אחריהם לבית הכנסת, החל לרוץ ונעלם. המתלוננת אישרה, כי "כולם" מדברים על כך שהנאשם חוטף ילדים: "כן, הוא מפחיד, הולך אחרינו לכל מקום" (בש' 31).

27. לאחר ששקלתי את הדברים בקפידה, אני סמוך ובטוח, כי דעתה השלילית של המתלוננת על הנאשם לא הובילה אותה להעליל עליו עלילת שווא. כפי שפירטתי לעיל, עדותה הייתה מאוזנת ולכל אורכה לא ניכרה כל מגמה לסבך את הנאשם במעשים שלא ביצע, אלא ההיפך - לדייק ולספר רק את אשר היה (כך, לדוגמה, דבריה, כי הנאשם שאל אותה באיזה תחנה לרדת, ודבריה, כי הנאשם לא הספיק להוריד את מכנסיו). סימני האמת הרבים שהיו שזורים בעדותה של המתלוננת, כפי שפורטו לעיל, מאיינים גם הם את הסיכון, שסיפורה הוא בדיה פרי דמיונה. שכן, האפשרות, שאדם אשר לא חווה את הדברים בעצמו, יצליח לבדות מדמיונו תחושות ומחשבות כפי שתיארה המתלוננת ולתאר תמונה שלמה של כל האירוע מתחילתו ועד סופו, באופן כה אותנטי - אינה נראית לי. יתר על כן, לו היה מדובר בגרסה שהמציאה בדמיונה, ספק רב בעיני האם הייתה מצליחה המתלוננת, ילדה בגיל 10, לשמור על אותו קו עקבי וקוהרנטי שהציגה, פעמים כה רבות, ובמרחק זמן זה מזה.

28. רושם זה מתחזק בשים לב לעובדה, שאמירותיה השונות של המתלוננת בדבר מסוכנותו של הנאשם והיותו אדם שלילי, עסקו בכך שהנאשם נוהג לעקוב אחרי ילדים ואף לחטוף אותם. הן לא עסקו כלל במעשים בעלי נופך מיני שביצע, וראו גם את תשובתה השלילית של המתלוננת כאשר נשאלה בחקירתה הנגדית האם הנאשם נוהג להכות ילדים: "לא, הולך אחריהם" (בע' 11 ש' 1). מכאן, שאם היה מדובר בגרסה שהמציאה מדמיונה כדי לרצות את הסביבה, נראה, כי המתלוננת הייתה "מסתפקת" בסיפור העלאתה בכוח לאוטובוס ולקיחתה בכוח לכיוון בית הספר. היא לא הייתה מוסיפה גם פן מיני לאירוע, ואזכיר שוב, כי עסקין בילדה בת 10 כך שהאפשרות שתבדה מדמיונה את התרחיש בו הנאשם ביקש ממנה למחוץ לו את "האפרוחים", הצביע על אזור איבר מינו והחל לפתוח את מכנסיו - אינה נראית לי.

29. תמך נוסף לטענתו לפיה "הסיפור הזה נולד רק לאחר המפגש עם אימא שלה", על מנת להסביר מדוע הלכה עם אדם זר (בע' 154 ש' 10-11 לפרוטוקול מיום 19.9.16), מצא ב"כ הנאשם בעובדה, שהמתלוננת לא סיפרה על האירוע ליוסי, גם לא למורה בבית הספר. ברם, כידוע, קושי מובנה הוא של נפגעי עבירות מין לספר את שאירע להם, ולעיתים רבות קורבנות אלה פותחים את סגור ליבם רק כעבור זמן. דברים אלה נכונים לגבי קורבנות בגירים ועל אחת כמה וכמה כאשר קורבן העבירה הוא קטין, כמו המתלוננת. וראו דבריה של כבוד השופטת א' פרוקצ'יה בע"פ 5874/00 לזרובסקי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 7.6.01): "כבישת תלונה של קורבנות מעשי מין הינה תופעה מוכרת ושכיחה. רגשות פחד, בושה ומבוכה בולמים לא אחת את קורבן העבירה מלהתלונן על אשר אירע לו בסמוך לאחר מעשה. התנהגות כזו הינה אופיינית לסוג זה של קורבנות עבירה, ולפיכך קבעה הפסיקה לאורך הדרך כי במקרים רבים אין בתלונה מאוחרת או בהתנהגות פסיבית של קורבן עבירת מין כשלעצמם כדי לפגום במהימנות העדות ... ואם נכונים הדברים לגבי קורבן עבירת מין שהוא בגיר, הרי הם נכונים שבעתיים לגבי קורבן קטין, רך בשנים" (שם, בפסקה 11).

30. ואכן, במקרה דנן, הסבירה המתלוננת, כי **"פחדתי להגיד ליוסי ... כי פחדתי שהוא יגיד לאימא"** שהיא הלכה עם אדם זר והאם תכעס עליה (בע' 15 ש' 14-7 לחקירתה הנגדית), ובהתייחסה לחברותיה, מסרה, כי **"לא רציתי שידעו על זה. התביישתי"** (בע' 11 ש' 9). בדומה, גם בחקירתה בפני חוקרת הילדים, מסרה, כי המורה בבית הספר שאלה אותה מה קרה ו**"אז אמרתי לה חברה של אימא שלי לקחה אותי מהאוטו .. כי פחדתי להגיד לה שהאיש הזה לקח אותי כי אם היא הייתה יודעת ... מהסיפור שקרה, כאילו שזה לא צנוע, אז כאילו פחדתי להגיד לה ... אז אמרתי לה שחברה של אה.. בעלה של אימא שלי, אז הוא לקח אותי לבית ספר"** (במוצג ת/3, בע' 21 ש' 4-8). יש בדבריה אלה בדבר הבושה שחשה וחששה מן ההשלכות הצפויות כתוצאה מחשיפת הדברים שסיפרה, כדי לספק הסבר סביר ומניח את הדעת מדוע לא סיפרה המתלוננת על האירוע עד אשר הגיעה לביתה ומדוע נשארה בקייטנה עד סוף היום (מה גם, שמדובר בפרק זמן קצר של שעות בודדות, שאין לייחס לו משקל של ממש).

31. אוסיף, כי הימנעותה הראשונית של המתלוננת לספר את שאירע, אף מחזקת את ההתרשמות, שדבריה אינם תוצר של רצון לטוות עלילת בדים. שכן, אילו הונעה מרצון להעליל על המערער כדי שאימה לא תכעס עליה שהלכה עם זר, הייתה המתלוננת מנצלת את ההזדמנות הראשונה שניתנה לה, וראו בעניין זה את דבריו של כבוד השופט א' רובינשטיין בע"פ 3273/09 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 30.12.10): **"התנהגות מעין זו, בה נפגעת בעבירות מין אינה מעוניינת כי סיפורה יתגלה ולכן מכחישה את דבריה או מנסה למנוע את הפצתם, אינה נדירה, ומוסברת לעתים בתחושת פחד ממי שביצע את המעשים או ברגשות בושה מן הסביבה הקרובה. נקבע לגבי התנהגות מעין זו, כי היא עשויה לחזק את ההתרשמות, שדברי המתלוננת אינם תוצר של רצון לטוות עלילת בדים"** (שם, בפסקה כה').

32. לבסוף, אומר באשר לפרק הזמן של 23 ימים שחלפו מיום האירוע ועד למועד החקירה על ידי חוקרת הילדים, כי לא עולה חשש כלשהו, שהמתלוננת הוכנה לחקירה על ידי אימה ובן זוגה של האם. התרשמתי לחיוב מדבריה של המתלוננת כאשר נשאלה בחקירתה הנגדית, האם נאמר לה איך לענות לשאלות חוקרת הילדים, אז השיבה באופן מעורר אמון, כי אימה אמרה לה לא לשקר וכי היא לא חזרה יחד עם אימה על סיפור האירוע: **"לא, רק שאלה אותי אם אני זוכרת את הסיפור"** (בע' 11 ש' 15 ובע' 13 ש' 1-3). בהמשך לכך, ישנן ג דבריה המהימנים של האם, כי בהוראת העובדת הסוציאלית, היא לא דיברה עם המתלוננת על האירוע בזמן שחלף מאז האירוע ועד לחקירת חוקרת הילדים (בע' 50 ש' 17-18).

33. כאן המקום לציין, כי במהלך המשפט הלין ב"כ הנאשם על אופן חקירתה של חוקרת הילדים. בכלל זה, העלה את הטענה, שחוקרת הילדים לא העמיקה כנדרש בנושא הזיהום ולא ביררה כדבעי את טיב מערכת היחסים בין המתלוננת לאימא שלה.

ביום 24.12.15, בפתח ישיבת ההוכחות בה נקבעה עדותה של חוקרת הילדים שחקרה את המתלוננת, ביקש ב"כ הנאשם, שרחל נחום, חוקרת ילדים מטעם ההגנה, תהא נוכחות באולם במהלך העדויות השונות. ב"כ הנאשם הוסיף, כי החוקרת נחום צפויה להעיד מטעם ההגנה וכי בכוונתו גם להגיש חוות דעת מטעמה בנוגע לחקירתה של המתלוננת. חרף התנגדות המאשימה, התרתי לחוקרת נחום לשמוע את העדויות, בצייני, כי אפשר שנוכחותה באולם תשפיע על משקל עדותה. בטרם נשמעה עדותה של חוקרת הילדים שחקרה את המתלוננת, שיניתי את החלטתי מבוקר הדיון

וקבעתי כי החוקרת מטעם ההגנה לא תנכח בעדותה של חוקרת הילדים מטעם התביעה. בהמשך לכך, דחיתי את בקשת ב"כ הנאשם לדחות את עדותה של החוקרת מטעם התביעה כדי שיוכל להתכונן לקראתה עם החוקרת מטעמו, בצייני, כי התיק נקבע להוכחות ולסיכומים ואמור היה להסתיים באותו יום. בד בבד, נעתרתי לבקשת ב"כ הנאשם לדחיית מועד שמיעת פרשת ההגנה וכן קיבלתי את בקשתו של ב"כ הנאשם לשליחת הנאשם לוועדת אבחון לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), תשכ"ט-1969 (חוות הדעת הוגשה ביום 13.4.16).

34. לאחר מועד זה, לא הזכיר יותר ב"כ הנאשם את נושא העדתה של חוקרת ילדים מטעם ההגנה, ובקשותיו (הרבות יש לציין) לדחיית מועד פרשת ההגנה, עסקו במצבו הקוגניטיבי של הנאשם או באי מוכנותו לדיון.

בפרט, ביום 24.5.16, מועד בו נקבע התיק לשמיעת פרשת ההגנה ולסיכומים, לא הגיש ב"כ הנאשם חוות דעת בנוגע לחקירת המתלוננת בפני חוקרת הילדים או העיד עד כלשהו בנושא. יתר על כן, בפתח הדיון ביקש ב"כ הנאשם לדחות את שמיעת פרשת ההגנה מסיבה אחרת, והיא, לצורך הגשת חוות דעת מטעם ההגנה בנוגע למצבו הקוגניטיבי של הנאשם. בהחלטתי מאותו יום שמעתי את עדותו של הנאשם ודחיתי את התיק לסיום פרשת ההגנה ולסיכומים ליום 28.6.16.

גם בבקשתו מיום 27.6.16 לדחיית שמיעת פרשת ההגנה והסיכומים שנקבעו למחרת, ביקש ב"כ הנאשם לדחות את הדיון מהטעם שחוות דעת בדבר מצבו הקוגניטיבי של הנאשם אינה מוכנה, והוא כלל לא הודיע על כוונת ההגנה להגיש חוות דעת בנוגע לחקירת המתלוננת או טען טענה כלשהי בנידון (כפי שיפורט בהמשך, למרות שנעתרתי לבקשת ב"כ הנאשם ודחיתי את שמיעת הראיות והסיכומים לצורך הגשת חוות הדעת בדבר מצבו הקוגניטיבי של הנאשם - זו לא הוגשה בסופו של דבר).

בדיון שהתקיים ביום 11.9.16 הודיע ב"כ הנאשם "אלו עדי" וביקש לדחות את מועד שמיעת הסיכומים משום שאינו מוכן. כדי לא לפגוע בהגנת הנאשם, שמעתי את סיכומי המאשימה וקבעתי את סיכומי הנאשם ליום 19.9.16.

35. בפתח ישיבת סיכומי ההגנה שנדחו ליום 19.9.16, ביקש סגן הסנגור המחוזי, עו"ד ואדים שוב, לדחות את מועד שמיעת הסיכומים על מנת להגיש חוות דעת של מומחית לחקירות ילדים המתייחסת לחקירת הילדים בתיק זה, בציינו, כי חוות הדעת "**מוכנה**" (בע' 147 ש' 17 לפרוטוקול מיום 19.9.16) (יצוין, כי דחיית הסיכומים נתבקשה גם לצורך הגשת חוות דעת בדבר מצבו הקוגניטיבי של הנאשם). סגן הסנגור המחוזי לא הציג בפניי כל הסבר מדוע לא הגיש ב"כ הנאשם, עו"ד בר-צבי, את חוות הדעת עד לשלב זה, ואך ביקש "**להתמקד בעתיד ולא בעבר**", בהוסיפו, כי הסנגוריה תסיק את מסקנותיה בתיק זה (בע' 147 ש' 21).

בנסיבות אלה, בהן היה להגנה די זמן והותר להגיש את חוות הדעת, לא מצאתי להיעתר לבקשה, בצייני גם, כי בשל התנהלות ההגנה נדחו מועדי ההוכחות והסיכומים מספר פעמים, והנאשם עצור עד תום ההליכים תקופה ארוכה ובית המשפט העליון האריך את מעצרו ביום 1.8.16 בשלושה חודשים נוספים.

36. מכל מקום, גם לגופו של עניין, לא מצאתי ממש בטענת ב"כ הנאשם לפיה חוקרת הילדים, שחר בן אריה, לא העמיקה בנושא הזיהום ולא ביררה כדבעי את טיב מערכת היחסים של המתלוננת עם אימא שלה. התרשמתי לחיוב ממקצועיותה של החוקרת, המשמשת כחוקרת שלוש שנים וחקרה כ-400 ילדים, כחצי מהם בנושא עבירות מין (בע' 102 ש' 4), וצפייה במהלך החקירה מלמדת, כי החששות האמורים בוררו לאשורם על ידה והחקירה התנהלה כהלכה. יתר על כן, ניתן לראות, כי החוקרת לא הסתפקה בשאלותיה במהלך החקירה, וגם לאחריה, נפגשה עם המתלוננת ושאלה אותה מיהם הילדים שהמתלוננת יודעת שמפחדים מהנאשם. המתלוננת בתגובה, מסרה שמות של ילדים והוסיפה, כי **"הם רואים אותו מסתובב הרבה לידם ולכן בגלל זה יודעת שזה אותו איש. לדבריה, לא שמעה או יודעת שהוא פגע בילדים נוספים"** (ר' מזכרה של החוקרת מיום 29.10.15, במוצג ת/5).

37. סיכומה של נקודה זו - אני מוצא ליתן אמון מלא בגרסתה של המתלוננת ולקבוע, כי אין כל חשש שהיא ביקשה לטפול על הנאשם עלילת שווא.

38. למען הסדר הטוב, יצוין, כי בתיק זה הוגשה בהסכמת ב"כ הנאשם הערכת המהימנות של המתלוננת על ידי חוקרת הילדים, אשר התרשמה, כי המתלוננת דיווחה על אשר חוותה וכי אין למתלוננת מוטיבציה להפליל (ר' בטופס סיכום העדות, במוצג ת/2, אשר הוגש בהסכמת ב"כ הנאשם).

בכל הנוגע לשאלת מעמדה הראיתי של הערכת מהימנות קטינים בידי חוקר הילדים, שעה שהקטינים העידו בפני בית המשפט, טרם יצאה מפי בית המשפט העליון הלכה מחייבת. שאלה זו נידונה בע"פ 337/13 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 9.9.13) ודעת הרוב מפי כבוד השופט נ' הנדל, אליו הצטרפה כבוד השופטת ד' ברק ארז, קבעה, כי הערכאה הדיונית אינה רשאית לראות במסקנותיו של חוקר הילדים בסוגית מהימנות הקטין, כראיה קבילה. הטעם לעמדה זו, נעוץ בעקרון היסוד לפיו נושא קביעת מהימנות העדים שמור לבית המשפט בלבד. לעומת זאת, כבוד השופט י' דנציגר סבר, בדעת מיעוט, כי התרשמות חוקר הילדים ממהימנות הקטין, אף שאינה באה להחליף את התרשמותו של בית המשפט, היא ראיה קבילה, העשויה להוות כלי עזר נוסף העומד לרשות בית המשפט בהערכת מהימנות עדות הקטין. לעמדתו זו של כבוד השופט י' דנציגר, הצטרף כבוד השופט א' שהם בע"פ 4583/13 סך נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 21.9.15) ובע"פ 30/15 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 20.4.16), בציינו, כי **"עת מדובר בילדים רכים בשנים, יש, לדעתי, ליתן להערכתו של חוקר הילדים את מידת מהימנותם, משקל משמעותי"** (ר' בפסקאות 29 ו-56 לפסקי הדין האמורים, בהתאמה).

כאמור, במקרה דנן, התרשמותי הישירה והבלתי אמצעית מעדותה של המתלוננת לפניי, הובילה אותי למסקנה המוחלטת בדבר מהימנותה, וזאת גם ללא צורך להידרש להערכת המהימנות של חוקרת הילדים כדי לבסס את קביעתי זו.

39. כידוע, סעיף 55(ב) לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 קובע, כי **"לא יורשע אדם על סמך עדות יחידה של קטין שאינו בר-אחריות פלילית בשל גילו, אלא אם כן יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה"**. כדי שראיה תוכל לשמש "דבר לחיזוק", אין דרישה שהיא תתייחס לפריט מידע קונקרטי שאליו התייחס העד, ודי בכך שהעדות המחזקת תוסיף נדבך של אמינות לדבריו של מוסר העדות. במקרה דנן, ישנן מספר עדויות המתייחסות למצבה הנפשי

של המתלוננת בסמוך לאירוע ובעת שסיפרה עליו לראשונה, וכבר נקבע זה מכבר, כי ראיה בדבר מצבו הנפשי של קורבן בסמוך לאירוע הנטען, לא רק שיכולה להוות חיזוק לגרסה מרשיעה, אלא אף להוות תוספת ראייתית מסוג סיוע: **"הלכה פסוקה היא כי מצבו הנפשי של קורבן בסמוך לאחר ביצוע העבירה שבוצעה בו או בשעה שהוא נדרש להתייחס לאירוע הקשור למעשה וכך להעלות מחדש בתודעתו את האירוע הטראומטי יכולים לשמש כראיה אובייקטיבית שישבה כדי לסייע לעדותו"** (דברי כבוד השופטת ד' ברק-ארז בע"פ 5149/12 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 13.1.14, בפסקה 82).

40. תחילה, ישנם הדברים שמסר **יוסי אוחיון**, בנוגע למצבה הנפשי של המתלוננת מיד לאחר האירוע. בהודעתו, אשר הוגשה כעדות ראשית (בהסכמת ב"כ הנאשם), מסר יוסי, כי רכבו נתקע בבית צפא וכשהלך ברגל, ראה מרחוק את הנאשם **"עם איזה ילדה"** (במוצג ת/1, ש' 6). בהמשך, הבהיר: **"הבת זוג שלי נתקעה עם הרכב. אני ירדתי את הירידה כדי להגיע לרכב ואז לקחת אותו"** (בש' 61-62). כשהתקרב, זיהה את הילדה, שהינה בת של חברה של בת הזוג שלו. לדבריו, **"הילדה הייתה ממש בוכה"** והוא אמר לה שלא תדאג, ו**"היא זיהתה אותי והיא נרגעה"** (בש' 10). הנאשם סיפר לו, שההסעה של המתלוננת ברחו וכי היא בכתה והוא (הנאשם) לקח אותה לבית ספר. בהמשך החקירה, פירט אוחיון, כי הוא ראה את הנאשם והמתלוננת יוצאים **"מסמטה צדדית ... אני חושב שהוא החזיק לה את היד אני לא בטוח. אני בטוח שהיא בכתה"**. יוסי נתבקש לתאר את הבכי של המתלוננת, והשיב: **"בכי של ילדה במצוקה ... בכי בהיסטריה. היא בכתה דמעות ממש. היא ראתה אותי ונרגעה"** (בש' 23-29). כן הוסיף, כי ילדיו שלו לומדים בבית ספר הצמוד לבית ספר של המתלוננת וכי הדרך שבה ראה את הנאשם והמתלוננת אינה מובילה לבית הספר: **"הוא היה צריך ללכת בכביש הראשי ולהגיע לבית הספר. הוא עבר את הכביש הראשי ונכנס לכיוון הכורכר או לכיוון הכבישים שם. הוא הלך בכלל לכיוון אחר. בצד השני"** (בש' 43-44). לדבריו, הוא לא חשד במתרחש שכן האמין לסיפור שהמתלוננת איחרה את ההסעה ולכן בכתה, וכך גם סבר, שאולי המתלוננת ביקשה להגיע לביתו של ילד שגר בסביבה (בש' 50-53 ובש' 61-62).

41. אמנם, בעדותו בבית המשפט, מסר יוסי, כי המתלוננת לא בכתה **"בכי היסטרי שהייתי יכול לחשוד שקרה שם משהו"**, וכאשר נשאל לגבי דבריו במשטרה, כי המתלוננת בכתה בהיסטריה, הגיב: **"אני לא אמרתי"** (בע' 88 ש' 18-22). ברם, סבורני, כי החשוב הוא בגרסתו העקבית כי המתלוננת בכתה בעת שירדה עם הנאשם מהשביל ו**"בכתה עוד קצת"** כשעלתה לרכב (בע' 87 ש' 9-7 ובע' 88 ש' 16). אני מוצא, כי די במצבה הנפשי זה של המתלוננת כדי לספק את הדרישה הראייתית של **"דבר לחיזוק"**, ואף להוות סיוע לגרסתה, וזאת במיוחד בשים לב לגרסתו של הנאשם, אשר טען, כי כאשר יוסי פגש אותם המתלוננת לא בכתה: **"באותו שלב היא לא בכתה ... הוא שקרן"** (בע' 182 ש' 29-31). לא למותר לציין, כי אני מעדיף את עדותו של יוסי על פני עדותו הבלתי אמינה של הנאשם.

42. בנוסף, מצבה הנפשי הקשה של המתלוננת בעת שהגיעה לביתה וסיפרה את הדברים לראשונה, עולה גם הוא כדי סיוע לגרסתה. בעניין זה, ישנה עדותם המשכנעת והאותנטית של **אימה של המתלוננת וכן הזוג של האם**. האם מסרה, כי המתלוננת **"נכנסה כולה מבוהלת, מפוחדת, קודם כל איזה רבע שעה עשרים דקות לקח לה בכלל להתחיל לדבר על מה שקרה"** (בע' 31 ש' 2-5), וכי המתלוננת הייתה **"כולה חיוורת"** כשסיפרה על שהתרחש: **"בפחד נוראי והייתה חיוורת, מבוהלת. בצורה איומה היא הייתה, לא כמו ח' שרגילה לחזור לבית שמחה"** (בע' 34 ש' 8-15). דברים דומים נשמעו מפי בן הזוג של האם, אשר מסר, כי המתלוננת הגיעה הביתה **"מבוהלת והעיניים שלה היו מלאות דמעות. חיכתה להתפוצץ"** (בע' 79 ש' 8). בן הזוג הוסיף, כי **"איך שח' נכנסה לתוך הבית כבוד**

השופט הורידה את התיק כולה מבוהלת, חיוורת, דמעות בעיניים". עוד לפני שדיברו איתה וכי **"הכניסה שלה לבית לא הייתה נורמאלית"** (בע' 80 ש' 18-21 ובע' 81 ש' 10-12). כן ישנם דבריה של האם בדבר מצבה הנפשי של המתלוננת כיום, כי המתלוננת סובלת מחרדות, ו**"לא סומכת על כולם"** (בע' 38 ש' 21).

43. תוספת ראייתית נוספת אני מוצא **בגרסתו הלא משכנעת של הנאשם ובשינוי שחל בה בבית המשפט**. כך, בחקירתו הראשונה במשטרה (ביום 25.10.15), מסר הנאשם, כי כשעמד בתחנה הבחין שההסעה ברחו למתלוננת וכי המתלוננת רצה בניסיון לתפוס את ההסעה. לאחר שלא הצליחה, חזרה המתלוננת, **"היא לא הגיעה לבית היא הגיעה כמעט עד לבית"**, והמתלוננת **"בכתה מה זה בכי חבל על הזמן. כאב לי"**. המתלוננת פנתה אליו **"אתה מוכן לקחת אותי לבית ספר אמרתי לה אין בעיות ... לקחתי לה את היד אמרתי לה בואי נשמה, ראיתי שוטר שאלתי אותו איפה זה בית צפאפא הוא אמר לי איפה והמשכתי עם הילדה ... לא היה לה כסף לנסיעות אז אמרתי לה אני אקח אותה באוטובוס ונתקדם איתו ... שילמתי עליה והיא בכתה. ממשיך איתה. עובר בחור עם אוטו קוראים לו יוסי ... עליתי איתה לאוטו שלו"** (במוצג ת/7, ש' 16-22. הודעותיו של הנאשם הוגשו בהסכמה בפתח עדותה של החוקרת רויטל חדד). הנאשם הוסיף, כי **"אני רואה אותה כל יום נוסעת בהסעה. לא מעניין אותי ממנה יש לי חברה"** (בש' 34-35), וציון, כי **"היא גרה ליד התחנה"** (בש' 41). כן חזר על טענתו, כי המתלוננת לא רצתה לחזור לביתה וביקשה ממנו שייקח אותה לבית הספר (בש' 43). כאשר נשאל הנאשם האם הוא בא לפתוח את הרוכסן של מכנסיו, הגיב: **"לא יודע על מה את מדברת"** (בש' 75), ולשאלה, האם לקח את הילדה לצורך סיפוק או גירוי מיני, בחר שלא להשיב (בש' 88). בהמשך לכך, נשאל הנאשם מה היה עושה אם המתלוננת הייתה מבקשת לקחת אותה למקום אחר; מדוע לא אמר למתלוננת לחזור לביתה; והאם הוא מבין שזה לא תקין שאדם בגילו לוקח ילדה קטנה ביד באוטובוס - אך לא השיב לכל השאלות הללו. גם בחקירתו הבאה (ביום 27.10.15), לא השיב הנאשם לאף שאלה שנשאל, ובכלל זה, לכך שהוא נראה עם המתלוננת בדרך צדדית ולא בכיוון בית הספר ולכך שהוא ניסה לפתוח את רוכסן מכנסיו (במוצג ת/8 ש' 24 וש' 45).

44. כידוע, אין עוררין על זכותו של נאשם לשתוק בחקירתו, **"אך בנסיבות שונות יש לכך מחיר מסוים. כאשר הראיות עומדות לחובת נאשם והוא בוחר בשתיקה, מטבע הדברים מתחזק כוחן הלכאורי של אותן ראיות והדבר עלול להכביד על גרסת הנאשם עת הוא בוחר לדבר. ודוק: לו גרסת המערער הייתה נכונה, והוא באמת לא היה מעורב בעסקה כלל ... מתעורר הספק מדוע הוא לא השמיע דברים אלו כבר בחקירתו במשטרה"** (ע"פ 8959/14 בן סימון נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 24.6.15, בפסקה 30). כך הוא במקרה דנן, בו נמנע הנאשם להציג את גרסתו - כי הוא סטה עם המתלוננת לשביל צדדי והחל לפתוח את מכנסיו כדי להטיל את מימיו - וזאת למרות שנשאל על כך במפורש. הדעת נותנת, כי הנאשם היה מעלה גרסה רלוונטית וחשובה זו בשלב מוקדם ככל הניתן, ובחירתו של הנאשם להשמיט פרט מהותי ובעל ערך כאמור, ואף להשיב במילים **"לא יודע על מה את מדברת"** - כאשר נשאל האם בא לפתוח את הרוכסן של מכנסיו (במוצג ת/7, ש' 75) - עומדת לחובתו ומעיבה על אמינותה של הגרסה.

45. שתיקתו זו של הנאשם מקבלת משנה תוקף, בהינתן, שגם בתשובתו לאישום, הנאשם כלל לא הציג את גרסתו לפיה סטה לשביל העפר כדי להטיל את מימיו, אלא הציג גרסה אחרת, כי הוא סטה מהדרך משום ש**"חיפש את בית הספר עם המתלוננת"**. הנאשם אף הוסיף, כי **"הוא שמח שיוסף אוחיון הגיע כי הוא [הנאשם] טעה בדרכו"** (ההדגשה שלי - א' כ') (בע' 2 ש' 20-24). רק לאחר שנשמעה עדותה המוקדמת של המתלוננת, ביקש הנאשם לתקן

את תשובתו לאישום, וטען לראשונה, כי הוא נכנס לשביל העפר כדי להטיל את מימיו. התנהלות זו מקימה את הרושם, כי השינוי שחל בגרסתו אך נועד להתאים את גרסתו לעדותה של המתלוננת - ולא משום שיש בגרסה אמת. אילו גרסת הנאשם הייתה נכונה, ברי, כי היה מציגה לכל המאוחר בפתח המשפט, ולא מציג גרסה אחרת, כי טעה בדרכו.

46. לכך מצטרפת העובדה, שגם בעדותו בבית המשפט, לא היה הנאשם עקבי בגרסתו החדשה לפיה סטה מהדרך כדי להטיל את מימיו. כאשר נתבקש להתייחס לדבריו של יוסי, כי ראה את הנאשם והמתלוננת יורדים משביל צדדי, השיב הנאשם: **"אני לא חושב שהיה דבר כזה"** (בע' 160 ש' 9), וכאשר נשאל האם עצר להטיל את מימיו באיזשהו שלב, השיב בשלילה (בש' 19). משכך, נאמר לנאשם על ידי בא כוחו, כי הוא (הנאשם) מסר לו במהלך חקירתה של המתלוננת ו**"לפני חמש דקות"**, כי עצר להטיל את מימיו, ועל כך הגיב הנאשם: **"אני לא זוכר דבר כזה"** (בע' 161 ש' 7-3). בהמשך חקירתו הנגדית, אישר הנאשם, כי נכנס עם המתלוננת לשביל עפר, משום ש**"אני רציתי להשתין ... השארתי אותה בצד"** (בע' 186 ש' 31-23) וכשנשאל מדוע השיב בשלילה לאותה שאלה כאשר נשאלה על ידי בא כוחו, השיב: **"אולי לא הבנתי אותו נכון"** (בע' 187 ש' 8).

47. בכלליות, התאפיינה עדותו של הנאשם בחוסר עקביות והנאשם הרבה לסתור את הדברים שמסר במשטרה. כך, בחקירתו במשטרה, העלה הנאשם את הטענה, כי המתלוננת ביקשה ממנו לקחת אותה לבית הספר, אך בעדותו בבית המשפט, טען, כי הוא הציע לקחת אותה לבית הספר: **"בגלל שהיא הפסידה את האוטובוס אז היא בכתה, אז כאב לי. אמרתי לה את רוצה נשמה? בואי אני אקח אותך לבית ספר, אני מוכן לקחת אותך לבית ספר שלך. אמרה לי בסדר"** (בע' 149 ש' 19-17 לפרוטוקול מיום 24.5.16). מיד לאחר מכן, לשאלת בא כוחו, הבהיר, כי המתלוננת היא שביקשה ממנו לקחת אותה לבית הספר והוא אך נעתר לבקשתה: **"היא אמרה לי, אחר כך אני אמרתי לה בואי אני אקח אותך"** (בע' 150 ש' 2). בחקירתו הנגדית, בכלל טען, כי כשהמתלוננת פגשה אותו לראשונה היא הייתה שמחה, וכשהופנה לדבריו במשטרה כי המתלוננת בכתה, הגיב: **"אני לא אמרתי את זה"** (בע' 179 ש' 21). בנוסף, בחקירתו הנגדית, טען, כי מעולם לא ראה את המתלוננת לפני האירוע (בע' 165 ש' 18 עד ע' 166 ש' 1), זאת לעומת דבריו במשטרה, כי **"אני רואה אותה כל יום נוסעת בהסעה"** וכי המתלוננת **"גרה ליד התחנה"** (במוצג ת' 7 ש' 34 וש' 41). כשעומת עם סתירה זו, טען, כי מדובר בשקרים וכי הוא אינו יודע היכן המתלוננת גרה (בע' 168 ש' 23 ובע' 185 ש' 22). אוסיף, כי גם לגופה, גרסתו של הנאשם לפיה הוא אמר לשוטרי שהמתלוננת הלכה לאיבוד וכי הוא לוקח אותה לבית הספר (בע' 180 ש' 14-1), אינה משכנעת, וזאת בלשון המעטה.

48. לבסוף, יש לשים לב, כי הנאשם לא שלל לחלוטין את המיוחס לו, וכאשר נתבקש להתייחס לגרסתה של המתלוננת, כי לקח אותה לשביל צדדי שם ניסה להוריד את מכנסיו ואמר לה שתיגע לו באפרוחים, הגיב: **"לא זוכר דבר כזה"** (בע' 161 ש' 21). בדומה, לשאלה, האם המתלוננת שיקרה בדבריה שהוא (הנאשם) אמר לה לגעת באפרוחים שלו, שתק הנאשם (בע' 189 ש' 22, בע' 190 ש' 10-1 ובע' 191 ש' 16), ולאחר שהנאשם לא השיב פעם נוספת לשאלת ב"כ המאשימה, הודיע ב"כ המאשימה שהוא מפסיק את החקירה לנוכח אי שיתוף הפעולה ושתיקתו של הנאשם. בפתח החקירה החוזרת, הודיע הנאשם, **"אני לא מדבר עוד"** (בע' 192 ש' 32).

49. ב"כ הנאשם ביקש לבחון את גרסתו של הנאשם, ובכלל זה את שינוי גרסתו בכל הנוגע לסטייה מן השביל, בשים לב **"לאופיו של הנאשם ולמי הוא הנאשם"**, אותו הגדיר כ"אדם לא רגיל" (בע' 153 ש' 32-30 לפרוטוקול

מיום (19.9.16). ברם, כפי שיפורט להלן, לא מצאתי, כי מצבו הקוגניטיבי של הנאשם מסביר את חוסר העקביות שבגרסתו.

50. כאמור, ביום 24.12.15 נעתרתי לבקשת ב"כ הנאשם לשלוח את הנאשם לוועדת אבחון לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), תשכ"ט-1969 (הבקשה הוגשה ביום 22.12.15, לאחר העדות המוקדמת). חוות הדעת הוגשה ביום 13.4.16, ונמצא בה, כי הנאשם "מתפקד ברמה שאינה פיגור שכלי - גבולי בתפקודו". הנאשם, הוגדר כבעל אישיות בלתי בשלה וילדותית, בעל קשיים ניכרים בשליטה בדחפים, אך ללא אלמנטים פסיכויים וללא ליקוי משמעותי בשיפוט ומבדיל בין טוב לרע ומותר ואסור. בנוסף, נמצא, כי הנאשם מבין את ההליך הפלילי, את הדמויות הפועלות בו ואת העבירות בהן הוא מואשם, והוא מסוגל במגבלותיו לסייע לעורך דינו בהליך הגנתו. דרגת הליקוי בכושרו השכלי של הנאשם, כך נמצא, אינה ברמה הפוטרת אותו מאחריות פלילית למעשיו והוא כשיר לעמוד לדין.

51. בדיון שהתקיים ביום 24.5.16 השיג ב"כ הנאשם על מסקנות ועדת האבחון, וציין, כי הוחלט בסנגוריה לשלוח את הנאשם לאבחון פסיכולוגי נוסף מטעמה. בעניין זה, הגיש פרוטוקול מיום 23.5.16 בתיק אחר המתנהל נגד הנאשם (בבית משפט השלום) בו הודיעה באת כוחו של הנאשם כי החלטת ועדת האבחון אינה מקובלת על הסנגוריה וכי הסנגוריה שולחת את הנאשם לבצע בדיקה פרטית. משכך, ביקש ב"כ הנאשם לדחות את שמיעת פרשת ההגנה.

בהחלטתי מאותו יום קבעתי, כי לאחר שעיינתי בהודעות הנאשם במשטרה, ולאחר ששמעתי את דברי הנאשם ועיינתי פעם נוספת בחוות הדעת של ועדת האבחון, לא מצאתי להיעתר לבקשה לדחיית המשפט ולקבל חוות דעת מטעמה. כן ציינתי, כי התרשמתי שהנאשם מבין היטב במה מדובר ויכול לתקשר.

בהתאם, נשמעה באותו יום עדותו של הנאשם, ובד בבד, נעתרתי לבקשת ב"כ הנאשם ודחיתי את התיק לסיום פרשת ההגנה ולסיכומים, ליום 28.6.16 (למרות שהתיק נקבע לסיום פרשת ההגנה ולסיכומים).

52. ביום 27.6.16 ביקש ב"כ הנאשם לדחות את שמיעת פרשת ההגנה והסיכומים שנקבעו למחרת, בציינו, כי שירותי מכון "אביב" נשכרו לצורך הכנת חוות דעת בעניינו של הנאשם וזו תהא מוכנה רק בתחילת חודש יולי.

ביום 28.6.16 נעתרתי לבקשת ב"כ הנאשם ודחיתי את התיק לסיום ראיות וסיכומים ליום 11.9.16. קבעתי, כי חוות הדעת מטעם ההגנה תוגש לא יאוחר מיום 16.7.16 וכן ציינתי את הסכמתו של הנאשם להארכת מעצרו מעבר ל-9 חודשים.

ברם, חוות דעת מטעם ההגנה לא הוגשה, ובהחלטתי מיום 7.8.16, קבעתי, כי נראה, שההגנה ויתרה על הגשתה.

53. בדיון שהתקיים ביום 11.9.16 הודיע ב"כ הנאשם, "אני יכול לומר 'אלו עדי' רק עכשיו, הבדיקות נמשכו עד לאחרונה". בהמשך לכך, טען, כי אינו מוכן לסיכומים בעל פה, וביקש להגיש סיכומים בכתב בתוך 10 ימים. ב"כ

הנאשם הוסיף, כי "לאחר קבלת חוות הדעת היה שיח עם המומחה. אני מגיש לב"כ המאשימה את חוות הדעת לעיין בה. יכולתי לבקש עוד דחייה להגשת חוות הדעת, אבל לחצתי על המומחים לגבי מה ניתן לכתוב ולכן לא יכולתי להכין סיכומים". ב"כ המאשימה, מצדו, ציין לפרוטוקול, כי חוות הדעת הינה מיום 20.6.16.

בהחלטתי מאותו יום, וכדי לא לפגוע בהגנת הנאשם, שמעתי את סיכומי המאשימה וקבעתי את שמיעת סיכומי הנאשם ליום 19.9.16.

54. בפתח ישיבת סיכומי ההגנה ביום 19.9.16, ביקש סגן הסנגור המחוזי לדחות את מועד שמיעת הסיכומים על מנת להגיש חוות דעת שמתייחסת למצבו הקוגניטיבי של הנאשם (וכן חוות דעת של מומחית לחקירות ילדים מטעם ההגנה, כפי שפורט לעיל). סגן הסנגור המחוזי ציין, כי לצורך הכנת חוות הדעת בנוגע למצב הקוגניטיבי, נדרשים מספר מסמכים מהביטוח הלאומי (בע' 2 ש' 16-19). לסנגוריה הציבורית לא הייתה תשובה לשאלתי מדוע ב"כ הנאשם, עו"ד בר-צבי, לא הגיש את חוות הדעת עד לשלב זה, וסגן הסנגור המחוזי אך ביקש "להתמקד בעתיד ולא בעבר", בהוסיפו, כי הסנגוריה תסיק את מסקנותיה בתיק זה (בע' 147 ש' 21).

55. בהחלטתי מאותו יום דחיתי את בקשת ההגנה. קבעתי, כי היה להגנה די והותר זמן להשלים או להגיש חוות דעת מטעמה; כי בשל התנהלות ההגנה נדחו מועדי ההוכחות והסיכומים מספר פעמים; וכי הנאשם עצור עד תום ההליכים תקופה ארוכה ובית המשפט העליון האריך את מעצרו ביום 1.8.16 בשלושה חודשים נוספים.

56. אוסיף, כי גם לגופם של דברים, לא מצאתי ממש בטענות ההגנה כנגד מסקנת ועדת האבחון. תחילה, התמקדה ההגנה בכך שצוין בחוות הדעת, כי הנאשם לא שיתף פעולה באבחון המקדים (בסעיפים 3.1 ו-3.3 לחוות הדעת). ברם, ניתן לראות, כי בצד האמור, צוין בחוות הדעת, כי "בוועדת האבחון אליהו שיתף פעולה וענה לשאלות חברי הוועדה", ואף צוין, כי "באבחון המוקדם סירב לשתף פעולה והתנהגותו הייתה שונה לחלוטין". מכאן, שאין מדובר בסיטואציה בה הוועדה הגיעה למסקנה בנוגע לנאשם למרות שלא היה באפשרותה להעריך את יכולותיו הקוגניטיביות. מעבר לכך, טענה ההגנה, כי עובדת היותו של הנאשם מוכר כנכה בביטוח לאומי, לא באה בפני ועדת האבחון שבדקה אותו, אך גם בנושא זה, ניתן לראות, כי צוין בחוות הדעת במפורש, כי הנאשם "מתפרנס מקצבת נכות" (בסעיף 3.5 לחוות הדעת). בהתייחסו לכך, טען סגן הסנגור המחוזי, כי "זה שהם הזכירו שיש לו נכות, זה לא אומר שהמסמכים האלה [של הביטוח הלאומי] עמדו בפני הוועדה" (בע' 149 ש' 5-7 לפרוטוקול מיום 19.9.16), אך מקובלים עליי דבריו של ב"כ המאשימה, כי נושא הביטוח הלאומי עלה כבר בחקירתו הראשונה של הנאשם במשטרה, ולפיכך, לא ברור מדוע לא הציגה ההגנה את המסמכים האמורים בפני ועדת האבחון. ואפנה למזכר שכתבה החוקרת רויטל חדד ביום 25.10.15, כי לנוכח דברי הנאשם, כי הוא מקבל 100% קצבת נכות "בגלל שהוא מוגבל", היא פנתה לפקידת הסעד של הנאשם בשאלה האם הנאשם "מאובחן במשהו", וזו מסרה לה, כי הנאשם לא מאובחן והוא גם נחקר בעבר בחקירה רגילה (במוצג ת/9).

57. שלא כמקובל, ולאחר שמיעת סיכומי הצדדים, ביקש ב"כ הנאשם להשלים את סיכומיו בכתב ונעתרתי גם לבקשה זו. בהשלמת סיכומיו בכתב, ביקש ב"כ הנאשם להישען על קביעות ועדת האבחון, כי הנאשם הוא בעל אישיות ילדותית, זקוק לתמיכה בכל הקשור למיומנויות חברתיות וסובל ממצבי רוח משתנים. ב"כ הנאשם טען, כי מאפייניו אלה

של הנאשם, "מהווים חיזוק להסבר בדבר שינוי הגרסה" של הנאשם, אך כאמור, ועדת האבחון לקחה בחשבון את כל המאפיינים האמורים, כמו גם אשפוזים פסיכיאטריים קודמים ואת היותו של הנאשם מוכר כנכה בביטוח הלאומי, ומצאה, כי אין לנאשם ליקוי משמעותי בשיפוט והוא מבדיל בין טוב לרע ובין מותר לאסור. יתר על כן, נמצא, כי הנאשם מבין את ההליך הפלילי, את הדמויות הפועלות בו ואת העבירות בהן הוא מואשם, והוא מסוגל במגבלותיו לסייע לעורך דינו בהליך הגנתו. בכלל זה, צוין, כי בהופעתו בפני הוועדה הנאשם "התבטא במשפטים מלאים וברורים ובין התפרצות בכי אחת לשנייה ענה לעניין לשאלות חברי הוועדה. שפתו עשירה ומסר אינפורמציה אודות עצמו וסביבתו. קשה היה למקדו ולנהל עמו שיחה עניינית או ממושכת. הכחיש את העבירות המיוחסות וטען שאינו מבין מדוע עצרו אותו".

58. ואכן, התרשמתי גם אני באופן ישיר מן הנאשם במהלך המשפט, כי הוא מבין היטב את ההליך המשפטי וכי הינו בעל יכולת תקינה לתקשר עם הסובבים אותו. בפרט, הגרסה המפורטת שמסר הנאשם בעדות פתוחה בחקירתו הראשונה במשטרה ובחירתו של הנאשם לשתוק בה משלב מסוים, שוללות גם הן את הטענה, כי בשל מצבו הקוגניטיבי לא מסר הנאשם בהזדמנות הראשונה את גרסתו לפיה סטה מהדרך כדי להטיל את מימיו. מעיון בחקירתו של הנאשם ניכר, כי הוא הבין היטב במה דברים אמורים, ועולה הרושם, כי הוא לא שיתף פעולה משלב מסוים, משום שהשאלות שנשאל לא היו נוחות לו. הא ותו לא. כך גם התאפיינה עדותו בבית המשפט, גם בה בחר הנאשם מתי לשתוק ומתי להשיב, בהתאם לטיב השאלות שנשאל.

אחזור ואדגיש כאן את התזמון בו בחר הנאשם לשנות את גרסתו הראשונית לפיה טעה בדרך, לגרסה לפיה עצר להטיל את מימיו - מיד בתום עדותה המוקדמת של המתלוננת. דומה, כי תזמון זה מדבר בעד עצמו, כי בחירתו של הנאשם לכבוש גרסתו ולשנותה במהלך המשפט, אינה נעוצה כלל במצבו הקוגניטיבי.

לא אוכל לסיים כתיבת הכרעת הדין מבלי להעיר (שלא כהרגלי) על התנהלותה הבלתי סבירה של הסנגוריה הציבורית בתיק זה, לרבות הדחיות הרבות שביקש ב"כ הנאשם, אי מוכנותו לסכם במועדים שנקבעו לכך, והתנהלותו בכל הנוגע לחוות הדעת שביקש להגיש ולבסוף לא הגישה.

סוף דבר

59. על יסוד קביעותיי ומסקנותיי דלעיל, אני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של מעשה מגונה לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(1) לחוק.

ניתנה היום, ח' תשרי תשע"ז, 10 אוקטובר 2016, בפומבי.